

Центр
Громадянських
Свобод

ЦЕНТР

ГРОМАДЯНСЬКИХ

СВОБОД

РІЧНИЙ ЗВІТ 2022

ЗМІСТ

Вступне слово 4

2. Про Центр громадянських свобод 7

3. Діяльність в межах стратегічних напрямків

та правозахисні ініціативи 8

3.1. Розвиток правозахисного руху та підтримка реформ 9

3.2. Подолання наслідків міжнародного збройного конфлікту 13

3.3. Залучення громадськості до правозахисної діяльності 21

3.4. Освіта і просвіта у сфері прав людини 26

3.5. Зміцнення міжнародної солідарності 28

3.6. Організаційний розвиток 30

Досягнення 31

Команда 35

Фінансовий звіт 39

ВСТУПНЕ СЛОВО

ЧАС ВЗЯТИ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Ми отримали Нобелівську премію миру під час війни, яку розпочала Росія. Ця війна триває не місяцями, а роками. Для мільйонів людей стали звичними такі слова як обстріли, катування, депортації, фільтраційні табори. Не існує напрацьованих рішень для викликів, через які ми та весь світ проходимо. Тому я спробую бодай поставити правильні питання, щоб ми почали ці рішення шукати.

ПЕРШЕ. ЯК ПОВЕРНУТИ ЗНАЧЕННЯ ПРАВАМ ЛЮДИНИ?

Права людини не виборюються раз і назавжди. Цінності сучасної цивілізації треба захищати. Мир, прогрес та права людини нерозривно пов'язані. Держава, яка вбиває журналістів, ув'язнює активних людей чи розганяє мирні демонстрації, становить загрозу не тільки для

своїх громадян. Така держава становить загрозу для всього регіону та миру у світі в цілому.

Це добре видно на прикладі Росії, яка послідовно знищувала власне громадянське суспільство. Але країни демократичного світу тривалий час закривали на це очі. Вони продовжували вести «business as usual». Росія повірила, що може робити все, що захоче. Тепер Росія прагне зламати спротив та окупувати Україну через умисне завдання болю цивільному населенню.

ДРУГЕ. ЯК ПОЧАТИ НАЗИВАТИ РЕЧІ СВОЇМИ ІМЕНАМИ?

Люди в Україні як ніхто хочуть миру. Але мир не настає, коли країна, на яку напали, складає зброю. Тоді це не мир, а окупація. Боротися за мир — це не піддаватися на тиск агресора, а захищати людей від його жорстокості.

Демократичний світ звик до поступок диктатурам. І тому така важлива готовність українського народу протистояти російському імперіалізму.

Ми не маємо обговорювати своє право на суверенну та незалежну українську державу. Як люди, ми не маємо узгоджувати право визначати свою ідентичність та самостійно робити свій демократичний вибір.

Це не війна двох держав, це війна двох систем — авторитаризму і демократії.

ТРЕТЄ. ЯК ЗАБЕЗПЕЧИТИ МИР ДЛЯ ЛЮДЕЙ У ВСЬОМУ СВІТІ?

Міжнародна система миру та безпеки більше не працює. Ми, правозахисники, які багато років використовували право для захисту людей, не маємо жодних правових механізмів, щоб зупинити російські звірства. Тому багато хто із правозахисників були змушені

із зброєю в руках захищати те, в що вони вірять.

Якщо ми не хочемо жити в світі, де правила визначають держави із більш потужним військовим потенціалом, то це належить змінити. Ми маємо почати реформу міжнародної системи для захисту людей від війн та авторитарних режимів. Права людини мають посісти у цій новій системі центральне місце.

І це завдання не тільки політиків. Вони часто поведуться так, ніби глобальні виклики самі колись зникнуть. Але правда в тому, що вони тільки загострюються.

Ми, люди, які хочуть жити у мирі, маємо говорити політикам, що нам потрібна нова архітектура світопорядку. Звичайні люди мають набагато більше впливу, ніж вони самі собі думають.

ЧЕТВЕРТЕ. ЯК ЗАБЕЗПЕЧИТИ СПРАВЕДЛИВІСТЬ УСІМ ЖЕРТВАМ ВІЙНИ?

Війна перетворює людей на цифри. Ми маємо повернути імена усім жертвам воєнних злочинів. Нам потрібно шанс на справедливість усім постраждалим людям. Незалежно від того, хто вони, їхнього соціального статусу, виду злочину та жорстокості, яку вони зазнали, і чи цікавиться медіа та суспільство їхньою справою. Бо життя кожної людини має значення.

Диктатори бояться утвердження ідеї свободи. Тому Росія намагається перекопати весь світ, що верховенство права, права людини та демократія фальшиві цінності. Бо під час війни вони нікого не захищають. Так, право зараз не працює. Але ми віримо, що це тимчасово.

Ми маємо створити міжнародний трибунал та притягнути Путіна, Лукашенка та інших воєнних злочинців до відповідальності. Ми маємо довести, що верховенство права працює, а правосуддя існує, бодай і відкладене в часі.

П'ЯТЕ. ЯК ГЛОБАЛЬНА СОЛІДАРНІСТЬ МОЖЕ СТАТИ НАШОЮ ПРИСТРАСТЮ?

Ми відповідальні за все, що відбувається в світі. Права людини — це про спосіб мислення. Вони втрачають значення, якщо їхній захист залишити тільки юристам та дипломатам. Тому необхідно прийняти правильні закони чи створити формальні інституції.

Це значить, що нам потрібен новий гуманістичний рух, який буде працювати із суспільством на рівні сенсів, займатися просвітництвом, формувати

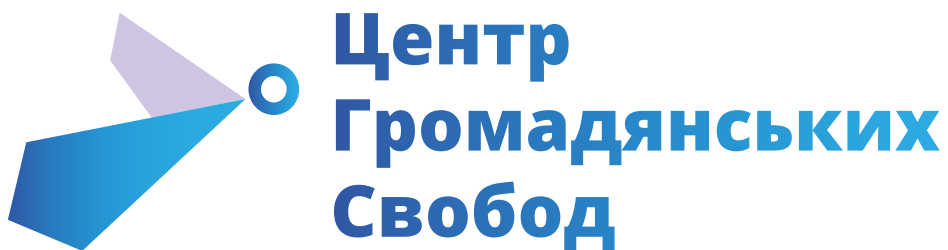
масову підтримку та залучати людей до захисту прав та свобод. Цей рух має об'єднувати інтелектуалів та громадянські суспільства різних країн, адже ідеї свободи та прав людини універсальні та не мають державних кордонів. Так ми зможемо зробити цей світ більш безпечним.

Ми хочемо, щоб наші діти не були змушені проходити через війни та страждання. Час взяти відповідальність. І наприкінці — не обов'язково бути українцем, щоб підтримати Україну. Достатньо бути просто людиною.

Олександра Матвійчук

Голова організації
«Центр
громадянських
свобод»

www.ccl.org.ua

fb.com/ccl.org.ua

2. ПРО ЦЕНТР ГРОМАДЯНСЬКИХ СВОБОД

Центр громадянських свобод (далі — ЦГС) — українська правозахисна організація, заснована у 2007 році. ЦГС займається документуванням політичних переслідувань, фіксацією порушень прав людини та воєнних злочинів, здійснює моніторинг та аналіз законопроектів на відповідність стандартам прав людини, проводить громадський контроль за діями правоохоронних органів, судів та місцевої влади, за розслідуванням злочинів, вчинених під час Євромайдану, а також займається просвітництвом у сфері прав людини та демократії, програмами міжнародної солідарності тощо.

З початком повномасштабного російського вторгнення 24 лютого 2022 року ЦГС документує воєнні злочини, вчинені російською армією, та активно адвокатує на міжнародному рівні притягнення до відповідальності воєнних злочинців.

НАША МІСІЯ:

Становлення прав людини, демократії та солідарності в Україні та регіоні ОБСЄ задля утвердження людської гідності.

ВІЗІЯ:

ЦГС є одним із провідних акторів в Україні, який впливає на формування громадської думки та державної політики, підтримує розвиток громадянського активізму, а також бере активну участь у міжнародних мережах та солідарних діях з просування прав людини в регіоні ОБСЄ.

НАШІ ЦІННОСТІ:

повага до людської гідності;

свобода і права людини;

верховенство права;

демократія;

солідарність;

незаангажованість;

недискримінація.

3. ДІЯЛЬНІСТЬ В МЕЖАХ СТРАТЕГІЧНИХ НАПРЯМКІВ ТА ПРАВОЗАХИСНІ ІНІЦІАТИВИ

Основними стратегічними напрямками діяльності Центру громадянських свобод є:

КОАЛІЦІЇ ТА ІНІЦІАТИВИ,
ЯКІ КООРДИНУЄ ЦЕНТР
ГРОМАДЯНСЬКИХ СВОБОД.

1. Розвиток правозахисного руху та підтримка реформ.
2. Подолання наслідків міжнародного збройного конфлікту.
3. Залучення громадськості до правозахисної діяльності.
4. Освіта і просвіта у сфері прав людини.
5. Зміцнення міжнародної солідарності.

 ПРАВОЗАХИСНИЙ
ПОРЯДОК
ДЕННИЙ

3.1. Розвиток правозахисного руху та підтримка реформ

З моменту свого заснування у 2007 році Центр громадянських свобод активно сприяє розвитку правозахисного руху в Україні та працює над підтримкою реформ. ЦГС здійснює моніторинг, аналіз законодавства та просуває законодавчі зміни відповідно до принципів, найкращих практик та стандартів захисту прав людини та основоположних свобод, залучаючи партнерські організації, засновуючи коаліції та ініціативи. Після отримання Україною статусу кандидата на членство в ЄС ця робота набула нового змісту.

Для реалізації цього напрямку Центр громадянських свобод здійснює координацію платформи **Правозахисний порядок денний** — коаліції Українських правозахисних організацій, створеної для координації спільних дій з адвокації законодавчих змін. У фокусі уваги Платформи реалізація реформ правоохоронних органів, Служби безпеки України, реформа судової системи, інституту Уповноваженого ВРУ з прав людини, імплементація норм міжнародного права у галузі

прав людини в законодавство України, надання експертної правової оцінки ситуації в Україні консолідувати зусилля населення для зміцнення демократії та підтримка демократичних інституцій в Україні.

Повномасштабне військове вторгнення РФ в Україну 24 лютого 2022 року докорінно змінило роботу нашої організації та розставило інші акценти, але при цьому ми продовжуємо працювати для консолідації правозахисної спільноти та утримання рамки прав людини в Україні.

СПРИЯННЯ ІНТЕРНЕТ-СВОБОДІ В УКРАЇНІ

У першому півріччі 2022 року Центр громадянських свобод за підтримки Ініціативи з верховенства права Американської асоціації юристів (ABA ROLI) закінчив реалізацію проєкту **«Сприяння інтернет-свободі в Україні»**, який спрямований на підтримку законів та політик щодо

захисту інтернет-свобод та свободи вираження поглядів онлайн.

Проєкт охопив три напрямки: посилення експертизи в питаннях інтернет-свободи та національної безпеки; підвищення спроможності українських ГО для захисту та просування інтернет-свободи та стимулювання взаємодії

між ГО, приватним сектором та державними органами.

У квітні 2022 року Центр громадянських свобод завершив серію заходів, що складалася з підготовки аналітичних матеріалів, вебінарів, спільних адвокаційних акцій з метою захисту демократичних принципів та політик

У Київській школі прав людини та демократії з'явився навчальний курс «Клуб свободи інтернету», який складається з 10 вебсемінарів

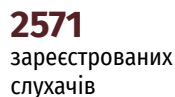
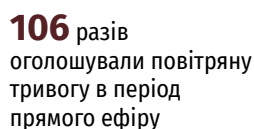
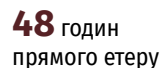
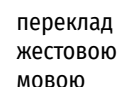
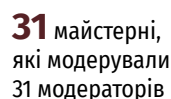
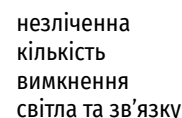
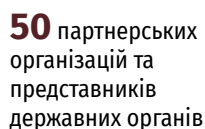
на теми свободи інтернету, свободи слова, медіаграмотності, законодавства про персональні дані в Україні та ЄС, кібербезпеки та іншого. Матеріали доступні у відкритому доступі.

Повномасштабне вторгнення Росії внесло корективу у навчальну програму й окремий тренінг присвятили питанням відключення інтернету та децентралізованим комунікаціям.

Цього року почав виходити наш Правозахисний дайджест. Комунікаційна команда спільно з координаторами проєктів та експертами розробила концепт дайджесту, в якому Центр громадянських свобод висвітлює актуальні та гострі питання правозахисту в Україні та світі, які зокрема стосуються міжнародного гуманітарного права, розслідувань воєнних злочинів Росії в Україні та створення спеціального трибуналу. Дайджест виходить щопонеділка, на нього можна підписатись та отримувати електронною поштою.

ПРАВОЗАХИСНА НЕКОНФЕРЕНЦІЯ

Сьомий рік поспіль Центр громадянських свобод спільно з партнерами — українськими та міжнародними організаціями, — провели наймасштабнішу національну правозахисну подію року — марафон правозахисних майстерень в межах **#Правозахисної НеКонференції 2022**.

Цьогоріч під час НеКонференції правозахисна спільнота обговорила проблеми та шляхи їх вирішення в умовах воєнного стану. Зокрема йшлося про роль громадянського суспільства, місцевого самоврядування, відкритість влади та мирні зібрання. А ще про права бізнесменів, волонтерів, дітей, людей з інвалідністю, осіб без громадянства, засуджених та гендерні, екологічні та цифрові права.

Деяким темам ми присвятили особливу увагу через повномасштабне вторгнення Російської Федерації на територію України: воєнні злочини, геноцид, міжнародне кримінальне правосуддя і дієвість звернення до ЄСПЛ, пошук зниклих безвісти, відшкодування

пошкодженого майна та захист військовослужбовців.

Дев'ять років агресивної окупаційної політики країни-агресорки щодо України ставлять виклики для правозахисної спільноти в питаннях внутрішньо переміщення осіб та тимчасово окупованих територій.

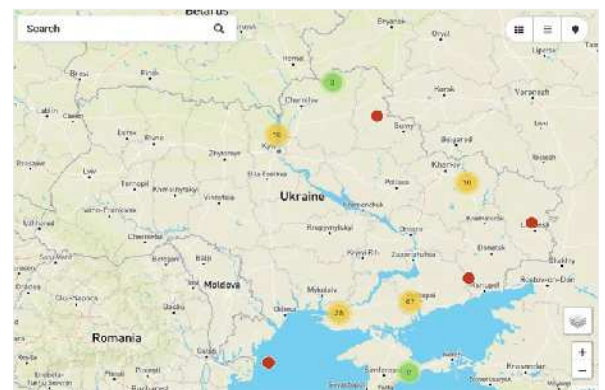
МОНІТОРИНГ НАСИЛЬНИЦЬКИХ ЗНИКНЕНЬ ПРАВЗАХИСНИКІВ ТА АКТИВІСТІВ

В січні 2022 року ЦГС провів комунікаційну кампанію з правоохоронними органами щодо розслідувань кримінальних та адміністративних проваджень, які відкриті проти правозахисників та правозахисниць, а також проваджень, які правозахисники та правозахисниці ініціювали. За результатами кампанії правоохоронні надали змістовні відповіді лише після повторних запитів із посиланням на постанову Верховного

Суду, оскільки спочатку вони не зважали на закон України «Про доступ до публічної інформації».

24 лютого 2022 року змінило наші плани. Почалися масові насильницькі викрадення правозахисників, активістів, представників органів місцевого самоврядування, органів влади та релігійних діячів на тимчасово окупованих територіях, тому ми розробили та почали заповнювати Mapу насильницьких

зникнень (<https://ccl.org.ua/tools/mapa-nasylnyckyyh-znyknenn-v-ukrayini>)

ПРАВОЗАХИСНИКИ НА ВІЙНІ

Через повномасштабну війну українські правозахисники мусили поставити свою правозахисну діяльність на паузу: хтось зайнявся волонтерством, хтось вступив до лав Збройних сил України. Наша команда у відеопроєкті **#ПравозахисникиНаВійні** розповіла про те, як змінилось життя правозахисників з початком війни. Ми відзняли 15 випусків, в яких герої та героїні поділилися своїми переживаннями

1. **Правозахисники на війні: Олег Мартиненко**
Центр Громадянських Свобод • 2 місяців назад • 14 просмотрів
2. **Правозахисники на війні: Людмила Янкін**
Центр Громадянських Свобод • 7 місяців назад • 76 просмотрів
3. **Правозахисники на війні: Борис Хмільовський**
Центр Громадянських Свобод • 5 місяців назад • 54 просмотрів
4. **Правозахисники на війні: Михайло Савва**
Центр Громадянських Свобод • 5 місяців назад • 75 просмотрів

та мотивами зміни діяльності. Відео переглянули понад 36 тисяч користувачів.

https://bit.ly/hr_defenders_war

НАЦІОНАЛЬНА ПРАВОЗАХИСНА ПРЕМІЯ

10 грудня 2022 року в Міжнародний день прав людини Центр громадянських свобод в межах #Правозахисної НеКонференції 2022 провів сьому **Національну правозахисну премію**. Її вручають за видатні здобутки у сфері захисту прав людини:

особисті чи в межах діяльності правозахисної організації. Серед великої кількості номінантів члени коаліції Правозахисний порядок денний обрали двох лауреатів: керівницю проєктів Центру прав людини ZMINA Людмилу Янкіну та адвоката

Юрія Білоуса, який документує воєнні злочини РФ. Переможців вітали голова Місії ООН з прав людини в Україні Матільда Богнер та Надзвичайний і Повноважний Посол Королівства Нідерландів в Україні Єннес де Мол.

3.2. Подолання наслідків міжнародного збройного конфлікту

ЄВРОМАЙДАН СОС

Від початку повномасштабного російського вторгнення 24 лютого 2022 року робота нашої організації докорінно змінилася. Ми працювали з наслідками російської агресії з 2014 року, але нові загрози стали підставою для нових рішень та підходів. Наша волонтерська ініціатива Євромайдан SOS, яку ми заснували у 2013 році, відновила свою роботу. Вона перетворилась на інформаційний центр, який збирає дані про волонтерські ініціативи по всій країні, які охоплюють сьогоднішні потреби, такі як евакуація, оборона та інформація, і пов'язує людей, які потребують допомоги, з цими ініціативами. Наша комунікаційна команда проводила цілодобову комунікаційну роботу, щоб зібрати та поділитися важливою, цінною та актуальною інформацією для людей, які залишаються в Україні (ВПО та мешканці у зонах бойових дій), та тих, хто вимушений залишити країну (біженці). Ми розробили чат-бот,

до комунікації з користувачами також залучили операторів-волонтерів.

Всю роботу зі збору, обробки інформації та запитів виконують волонтери незалежно від їхнього місця перебування, які за 10 місяців повномасштабної війни допомогли тисячам людей з різних питань. Це результат нашої плідної співпраці з партнерами Probono.Help. Найпопулярніші запити стосувалися допомоги з пошуку зниклих безвісти, допомоги українцям, які перебувають в полоні, евакуації з гарячих точок, тимчасово окупованих територій та за межі України.

ТРИБУНАЛ ДЛЯ ПУТІНА

У відповідь на повномасштабну агресію РФ у лютому 2022 року Центр громадянських свобод виступив співзасновником глобальної ініціативи «Розірвати коло безкарності за воєнні злочини Росії» (стисла назва «Трибунал для Путіна»). Разом з партнерами-ініціаторами з **Української Гельсінської Співки з прав людини** та **Харківської правозахисної групи** вдалось об'єднати в одну мережу понад

15 регіональних організацій, що документують події, в яких вбачаються ознаки злочинів за Римським статуттом Міжнародного кримінального суду (геноцид, злочини проти людяності, воєнні злочини).

Унікальність ініціативи полягає у тому, що її методологія документування дозволяє майже покроково відтворити хронологію вчинення злочинів в усіх регіонах України, починаючи з 24 лютого. Для цього правозахисники використовують різні методи: як очне спілкування зі свідками та жертвами, так і технології розвідки на основі відкритих джерел (OSINT). Зібрані дані акумулюються в спеціальній базі, а персональна інформація проходить додаткове шифрування. Наприкінці 2022 року загальна кількість епізодів склала понад 28 тисяч. Це умисні вбивства, викрадення людей, тортури, зґвалтування, пошкодження майна, мародерство та багато іншого, вчиненого російськими військовими щодо українських цивільних. У деяких регіонах ініціатива збила більше

даних про воєнні злочини, ніж є в уряді України чи міжнародних організацій.

Задля консолідації зусиль у фіксації та зборі доказів учасники ініціативи проводять **щомісячні інформаційні сесії для журналістів** щодо правильного документування воєнних злочинів. Протягом 2022 року 5 таких заходів відбулись на базі ЦГС. Також інструктаж

надають всім охочим долучитись до процесу на волонтерських засадах.

Документатори ЦГС знайшли факти злочинів в **126** населених пунктах Київської області та місті Києві. Створені мобільні групи здійснили понад **30 виїздів на місця подій**. У кожному з них брали участь журналісти з провідних іноземних видань.

Завдяки численним зустрічам організація розвиває співпрацю з міжнародними інституціями: ООН, Радою Європи, ОБСЄ, ЄС. Окрему увагу приділяємо взаємодії з Міжнародним кримінальним судом і Європейським судом з прав людини. Наша ціль — притягнення до відповідальності винних та створення спеціального трибуналу за воєнні злочини, злочини проти людяності та геноцид.

КАМΠΑНІЯ PRISONERS VOICE

Започаткована у 2014 році кампанія #LetMyPeopleGo, яка сфокусована на міжнародній та національній адвокації з питань звільнення політичних в'язнів, згодом стала відома як #Prisoners Voice.

З моменту повномасштабного вторгнення РФ в Україну фокус уваги Prisoners Voice спрямований на захист прав людей, які опинилися

в полоні внаслідок агресії Росії: це цивільні ув'язнені та військовополонені, права яких грубо порушують. Йдеться про насильницьке викрадення, позбавлення волі, тортури, неправомірне утримання в полоні, ненадання медичної допомоги та нелюдські умови ув'язнення. Такими методами агресор хоче зламати спротив українського народу.

В лютому 2022 року відбувся «Зимовий марафон написання листів бранцям Кремля». Політичним в'язням написали понад 200 листів.

Протягом 2022 року до ЦГС надійшло близько 800 заявок від родин, чиїх рідних викрали та силоміць вивезли на територію Росії або в тюрми «ЛДНР». Центр надав цим сім'ям юридичну та правозахисну

допомогу. Також ЦГС випустив інструкцію для тих, у кого цивільні або військові родичі зникли безвісти.

Разом з партнерами ЦГС створив робочі групи для ефективної правової і юридичної допомоги постраждалим, а також забезпечення представлення скарг цих людей в ЄСПЛ та робочих групах ООН, комітетах ООН, Міжнародному кримінальному суді.

Ми створили мережу адвокатів-волонтерів, які надають юридичну допомогу родинам полонених. Мережа складається з понад 20 фахівців з міжнародного гуманітарного права.

До Міжнародного кримінального суду подали 25 справ з насильницького викрадення цивільних

громадян України, понад 70 справ передали до робочих груп ООН з насильницького викрадення та до ЄСПЛ.

Наша організація почала відстежувати та фіксувати інформацію про переслідування і затримання активістів, представників місцевої влади, журналістів, релігійних діячів, волонтерів, які перебувають на тимчасово окупованих територіях. Працює контакт-центр для постраждалих, що перебувають у зоні бойових дій в Україні, а також виїхали за її межі, через який також надходить інформація про незаконні затримання цивільних осіб на окупованих територіях, викрадення цивільних осіб з власних осель російськими військовими.

Також ми продовжуємо моніторинг справ тих, кого переслідують за політичними мотивами в окупованому Криму і надаємо юридичну та матеріальну підтримку родинам політичних бранців.

У Ватикані організували акцію на підтримку жителів Маріуполя, яких окупаційні війська змусили до фільтраційних заходів. Внаслідок фільтрації велику кількість цивільного населення незаконно ув'язнили. Папі Римському передали лист з проханням активізувати роботу Міжнародного комітету Червоного Хреста задля вивезення із Маріуполя цивільного населення, а також поранених та хворих бійців української армії.

Окремим напрямом роботи проєкту стала безперервна міжнародна адвокація стосовно звільнення з полону цивільних ув'язнених та зобов'язання країни-агресорки дотримання Женевських конвенцій. Майданчиками для адвокації стали: Oslo Freedom Forum, ОБСЄ, Рада безпеки ООН, Парламентська асамблея Ради Європи, Європейський суд з прав людини, Моніторингова місія ООН з прав людини, Палата громад Сполученого Королівства, Парламенти країн Європи.

Також цю тему підіймала під час зустрічей з лідерами країн Європи й в промові під час вручення Нобелівської Премії Миру голова організації Центру громадянських свобод Олександра Матвійчук.

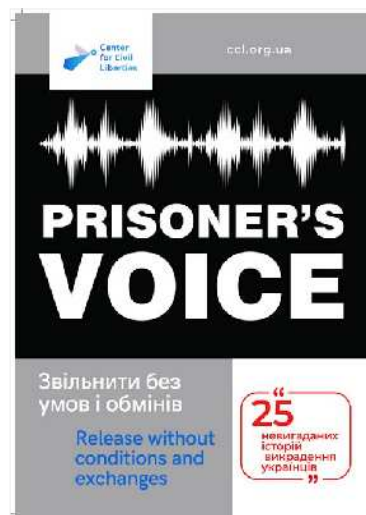
На Четвертому Міжнародному форумі європейської України у Берліні ЦГС

зробив заяву щодо єднання громадянського суспільства задля звільнення та повернення українців: як комбатантів, так і цивільних, яких утримують у РФ.

ЦГС випустив аналітичні матеріали щодо місць та умов утримання полонених. Ця карта — доказ системних порушень Росією Міжнародного гуманітарного права та Женевських конвенцій.

Ми запустили міжнародну кампанію #звільнитибезумовіобмінів, яка зосереджена на прямому і непрямому тиску на РФ щодо негайного звільнення незаконно ув'язнених цивільних громадян України.

«25 невігаданих історій викрадення українців» — брошура, яку ми випустили в межах кампанії **Prisoners Voice**. В ній представлені реальні історії людей, що стали

жертвами війни, більшість із них перебуває в полоні на території РФ. Цю брошуру, яка видана англійською та українською мовами, ми поширили серед відвідувачів різних міжнародних заходів: представників громадянського суспільства та політичних діячів. Крім того, брошура представлена в експозиції у Нобелівському музеї та в Меморіальному музеї Голокосту у Вашингтоні.

В межах кампанії відбулося дві пресконференції зі звільненими цивільними ув'язненими, ми надали матеріали понад сотні міжнародних та національних ЗМІ стосовно насильницького викрадення та незаконного утримання цивільного населення окупаційними військами та російською владою.

ЦГС спільно з МЗС України ініціював запуск кампанії CAPTURED на підтримку українців, які перебувають у полоні РФ.

МІЖНАРОДНА АДВОКАЦІЯ В УМОВАХ ВІЙНИ

З першого дня російського вторгнення ЦГС зосередив свою роботу на документуванні воєнних злочинів, боротьбі з безкарністю, сприянні міжнародній системі кримінального правосуддя та дотриманні МГП, запровадженні правових механізмів майбутніх судових процесів щодо російських воєнних злочинів, скоєних в Україні, адвокації Прийняття Римського статуту, просування інтересів України за кордоном та в міжнародних організаціях та інформування про воєнні злочини російської армії в Україні.

Десятиліттями після проголошення Україною незалежності теми військового права, міжнародного гуманітарного права та прав людини у контексті збройного конфлікту не привертали значну увагу ні дослідників, ні широких верств населення. Російська збройна агресія, що розпочалася у 2014 році й продовжилася інтенсифікацією бойових дій протягом 2022 року призвела до запиту громадськості щодо розслідування найтяжчих злочинів здійснених в умовах війни й притягнення до відповідальності винних у воєнних злочинах.

ЦГС уважно досліджує національне кримінальне законодавство і впевнено констатує, що Україні необхідно посилити національну спроможність розслідування

та судового переслідування за міжнародні злочини.

ЦГС надає аналітичну підтримку стейкхолдерам відповідних процесів. Також ЦГС завжди ділиться досвідом та знанням локального контексту з міжнародними партнерами.

Ми прагнемо підвищити спроможність державних органів ефективно забезпечувати правосуддя в умовах збройного конфлікту через отримання правового інструменту у вигляді змін до законодавства та роз'яснення положень Римського статуту як основи для міжнародного співробітництва та як орієнтиру для посилення системи міжнародної кримінальної юстиції.

Ми створили механізм постійного залучення звичайних громадян

та жертв воєнних злочинів до публічних кампаній, що підтримує постійний суспільний запит на забезпечення невідворотності покарання за воєнні злочини, злочини проти людяності у правовий спосіб.

Глобальну ініціативу «Трибунал для Путіна» створено у відповідь на повномасштабну агресію Росії у лютому 2022 року. Учасники ініціативи документують події, в яких вбачаються ознаки злочинів згідно з Римським статутом Міжнародного кримінального суду (геноцид, злочини проти людяності, воєнні злочини) в усіх регіонах країни.

Ініціатива проводить активну роботу для того, щоб використати механізми ООН, Ради Європи, ОБСЄ, ЄС і Міжнародного

кримінального суду для запобігання брутальним злочинам і притягнення до відповідальності винних. Протягом 2022 року наша організація взяла участь у понад 100 міжнародних заходах, адвокату-ючи питання створення міжнародного трибуналу та притягнення до відпо-відальності винних у вчи-ненні воєнних злочинів.

Центр Громадянських Свобод разом з партнерами організував **Український тижень міжнародного кримінального правосуддя** (18–22 липня 2022 року), де, зокрема, обговорювалися питання імплементації Римського Статуту, а також досягнення, найкращі практики та ви-клики в цьому відношенні.

Нашими партнерами стали Представництво Президента України в АР Крим, Українська асоціація міжнародного права, кафедра кримінально-правової політики та кримінального права КНУ імені Тараса Шевченка та Група з міжнародного публічного права та політики.

Цього року Центр громадянських свобод почав співпрацю з **Public International Law & Policy Group (PILPG)**. Разом ми провели серію публічних лекцій з міжнародного гуманітарного права (МГП), висловили консолідовану позицію за прийняття Римського статуту та обмінювалися знаннями та досвідом.

3.3. Залучення громадськості до правозахисної діяльності

ВОЛОНТЕРСЬКА ПРЕМІЯ 2022

Цього року Центр громадянських свобод провів IX Церемонію відзначення «звичайних людей, які роблять надзвичайні речі» в рамках ініціативи «Євромайдан SOS».

IX Всеукраїнська волонтерська премія від ініціативи Євромайдан SOS — це всеукраїнська недержавна відзнака за особливий внесок у розвиток волонтерського руху в Україні «звичайним людям, які

роблять надзвичайні речі». Премію заснувала ініціатива Євромайдан SOS від Центру громадянських свобод у листопаді 2014 року, коли масштабний волонтерський рух в Україні став визначальною відповіддю на нові виклики. Премія є найпопулярнішою волонтерською відзнакою в країні.

Волонтерська премія є щорічною і покликана підтримати волонтерський рух у країні,

показати суспільству його важливість та різноманітність. Саме тому ми відзначаємо усіх без винятку волонтерів, які номіновані.

Після 24 лютого ледь не кожен українець приєднався до волонтерського фронту: як в Україні, так і за кордоном. Цьогоріч ми не просто висвітлювали та інформаційно підтримали історії звичайних людей, які

роблять надзвичайні речі, а й показали, що волонтерство — це частина нової української культури, що набула масштабних проявів завдяки новаторським поглядам та об'єднанню тисяч волонтерів в умовах війни.

Волонтерську премію 2022 організував Центром громадянських свобод разом з Українською волонтерською службою. Церемонія відзначення волонтерських ініціатив відбулась у рамках XI Форуму розвитку громадянського суспільства 5 грудня 2022 року за підтримки ICAP «Єднання» та Нової Пошти.

Почесні гості заходу:

- Народна артистка України Руслана Лижичко;
- Музикант, громадський діяч Святослав Вакарчук;
- Лідер гурту «Без обмежень», музикант, продюсер Сергій Танчинець;
- Акторка, телеведуча та громадська активістка Римма Зюбіна;
- Телеведуча Надія Матвєєва;
- Громадська діячка, ведуча, співачка, художниця Анжеліка Рудницька;

- Актор та режисер Ахтем Сеїтаблаєв;
- Ведуча: Марічка Падалко

Серед номінантів — волонтери та волонтерські ініціативи з усіх регіонів України, українські волонтери, які проживають за кордоном та іноземні громадяни, які працюють на волонтерських засадах в Україні й за її межами. Волонтери працюють в різних сферах: допомагають військовим і постраждалим від війни, дітям, родинам переселенців, координують екологічні, культурні та освітні проекти.

ОЗОН

Група громадського моніторингу ОЗОН у 2022 році попри виклик та безпекові складнощі зберегла та розширила можливості громадян активно долучатися до важливої правозахисної діяльності.

Спільнота ОЗОНу виявилася дуже гнучкою та попри складний безпековий виклик, — початок повномасштабної війни Росії проти України та оголошення воєнного стану в державі, — організувалася та розпочала роботу вже у трьох напрямках:

- моніторинг мирних зібрань та судових засідань;
- фіксація воєнних злочинів та інформаційна допомога рідним цивільних заручників;
- національний моніторинг захисних споруд цивільного захисту.

МИРНІ ЗІБРАННЯ.

Великим питанням на початку року було — чи збережеться право громадян збиратися мирно, адже наказ президента про запровадження воєнного стану дозволив обмеження конституційних прав, зокрема й Статті 39. Група громадського моніторингу проаналізувала законодавство та разом з експертами опублікували матеріал, у якому пояснила, що прямої заборони мирних зібрань немає.

За цей рік волонтери ОЗОНу моніторили 9 мирних зібрань та понад 10 судових засідань.

Зокрема, за результатами моніторингу «справи Шишимаріна» (російського військового, який вбив цивільного на Сумщині) ми підготували звіт про дотримання прав, а також про виклики, які стоять на шляху розслідування воєнних злочинів.

Для того, аби спростувати міф про заборону мирних зібрань та обговорити запит суспільства на протести, ОЗОН в рамках #Правозахисної НеКонференції провів онлайн-дискусію з експертом Володимиром Яворським та громадською активісткою Мариною Хромих. Під час цього ми дійшли висновку, що волелюбна українська традиція збиратися мирно є законною і вона не зникне, а власне трансформується

під впливом безпекових викликів та знайде спосіб бути ефективною та почутою навіть під час воєнного стану.

ФІКСАЦІЯ ВОЄННИХ ЗЛОЧИНІВ ТА ІНФОРМАЦІЙНА ДОПОМОГА РІДНИМ ЦИВІЛЬНИХ ЗАРУЧНИКІВ.

З 24 лютого ЦГС розпочала фіксувати інформацію щодо цивільних заручників по всій території бойових дій. Волонтери ОЗОНу стали тими, хто розпочав фіксацію цих випадків, та згодом долучився до надання інформаційної допомоги рідним цивільних заручників.

НАЦІОНАЛЬНИЙ МОНІТОРИНГ ЗАХИСНИХ СПОРУД ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ (УКРИТТІВ).

23 листопада 2022 року ОЗОН оголосив про початок **Національної кампанії моніторингу укриттів**, яка триватиме до березня 2023 року.

Метою кампанії є шляхом моніторингу дізнатися загальний стан укриттів, наявні проблеми та зони покращення. Розробити рекомендації для правоохоронних органів щодо того, як діяти у випадку, коли укриття недоступне для перехожих, закриті чи закритий підхід до укриття.

Протягом 2022 року до цієї кампанії вже долучилися волонтери з Києва,

Ірпеня, Черкас, Донецької, Одеської, Запорізької, Львівської, Волинської областей. Відбувається навчання волонтерів, безпековий інструктаж та перші виходи на моніторинг.

Загалом за період кампанії ОЗОН планує промоніторити укриття у кожній області України (де дозволяє безпекова ситуація) та за результатами провести дві закриті зустрічі з представниками МВС, ДСНС та іншими відповідальними органами влади.

Окрім порушення питання про стан укриттів, громадський моніторинг та його масштабне поширення на всю територію України дозволить розв'язати безпекове питання доступу до укриттів та підтвердити, що Україна — правова демократична держава, де громадський моніторинг є життєво важливим елементом участі та залученості громадян.

Кожен з цих напрямів важливої правозахисної діяльності став можливий лише завдяки гнучкості та надзвичайній залученості волонтерів та усіх небайдужих громадян. Для ОЗОНу моніторинг акцій, судових засідань, а тепер й перевірка укриттів є ключовими напрямками громадського контролю сьогодні. Дуже символічно, що в час надзвичайних викликів для організації та спільноти, наша жилетка моніторів стала експонатом Нобелівського центру миру.

ПУНКТ 7

Таку назву ми дали проєкту, що реалізували у співпраці з Ініціативою з верховенства права Американської асоціації юристів (ABA ROLI) та «Восток СОС». Це як Сюма стаття Загальної декларації про права людини, де зазначено, що всі люди рівні та мають право на рівний захист від будь-якого виду дискримінації.

Проєкт мав на меті сприяти зростанню в Україні соціальної згуртованості та національної єдності навколо демократичних принципів та толерантності до розбіжностей між етнічними групами та національними меншинами, представниками ЛГБТІ-спільноти, внутрішньопереміщеними особами та іншими групами шляхом підтримки ініціатив громадянського суспільства та засобів масової інформації.

Проєкт «Пункт 7» ми планували як шлях трансформації українського суспільства, де пунктом призначення є світ, в якому люди з різним походженням, переконаннями, інтересами та релігійними поглядами активно залучені в життя громад та мають рівні можливості для самовираження.

У 2021–2022 роках у 16 регіонах пройшли регіональні робочі зустрічі у форматі «Кава з правозахисниками». За участі місцевих правозахисних організацій, представників цільових груп,

експертів та представників місцевої влади обговорювали актуальні проблеми регіону. Також регіональні заходи мали на меті розбудову діалогу найбільш активних представників усіх сторін для узгодження порядку денного подальших дій.

Окрім адвокаційних заходів, проєкт складався з освітніх програм, таборів для молоді та школи демократії для громадських діячів. Найбільш активні учасники отримали підтримку місцевих ініціатив.

З метою впливу на місцеве інформаційне поле в рамках проєкту ми підтримали Всеукраїнські медіаініціативи у рамках першого та другого конкурсів «Рівні та вільні». За результатами конкурсів команди

журналістів, об'єднаних на міжрегіональній основі, створили та опублікували матеріали, спрямовані на подолання стереотипів та підвищення рівня національної ідентичності.

Журналістські ініціативи містили аналітичні та експертні матеріали, статті та розробку мультимедійних продуктів. Інформаційний вебресурс з інтерактивною мапою проєкту та аналітичними матеріалами можна знайти за цим посиланням <http://point7.org.ua>

Повномасштабне вторгнення РФ не завадило реалізувати проєкт, а також розробити рекомендації для профільних міністерств щодо покращення соціальної згуртованості в умовах воєнного стану в Україні.

3.4. Освіта і просвіта у сфері прав людини

Війна не завадила Київській школі з прав людини і демократії (КШПЛІД) проводити навчальні заходи для підвищення обізнаності громадян щодо їх прав. КШПЛІД — це освітня платформа Центру громадянських свобод, яка вже декілька років поспіль проводить низку корисних та практичних просвітніх заходів в різних куточках України та регіону Євразія на безплатній основі для учасників.

Протягом 2022 року, з дотриманням всіх встановлених обмежень, ми провели понад 40 освітніх заходів: як онлайн, так і офлайн. Проте воєнний стан в Україні сприяв зміні вектора обраних тематик

для наших заходів, адже також КШПЛІД провела низку тренінгів щодо документування воєнних злочинів.

Також у партнерстві з молдовськими колегами-правозахисниками Promo-LEX в Молдові ми провели

дві міжнародні школи щодо громадянського та правозахисного активізму.

Провели шість вступних курсів з прав людини першого рівня. Аудиторія таких заходів дуже різноманітна, але всіх об'єднує спільна мета — захист прав кожної людини у нашій державі. Ми працювали з молоддю, дітьми, студентами, громадськими діячами та експертами, громадськими організаціями та усіма охочими, які прагнули дізнатися більше про права людини або стати правозахисником чи правозахисницею. Також на цих заходах прагнути донести інформацію щодо:

- що таке права людини та як їх захищати?
- як користуватися своїми правами в житті, а не тільки знати, що вони є десь на папері?
- які порушення прав насправді стаються майже щодня? І як на це реагувати?

Всупереч обставинам ми цього року продовжили проведення Solidarity Talks — міжнародне обговорення важливих тем регіону Євразія. Адже всі наші учасники (а це правозахисники, правозахисниці та правозахисні організації регіону Євразія) знають, що третя середа місяця

о 14:00 — це час, коли ми починаємо наше міжнародне обговорення. Це єднальна та підтримувальна коаліційна складова, яка допомагає «підставити плече» у важкий час, коли хтось із колег-правозахисників цього потребує. Тому ми продовжимо таку діяльність і у 2023 році.

3.5. Зміцнення міжнародної солідарності

ЦГС бере активну участь у міжнародних мережах та акціях солідарності задля захисту прав людини в регіоні ОБСЄ. З січня 2022 року ЦГС виконує функції Секретаріату **Платформи Громадської Солідарності** — це децентралізована мережа правозахисних груп у регіоні ОБСЄ, націлена на покращення співпраці між громадськими організаціями.

Серед понад 100 організацій-членів троє є цьогорічними лауреатами Нобелівської премії миру — Центр Громадянських Свобод, Правозахисний центр «Вясна» та Меморіал.

Центр громадянських свобод організував **Паралельну конференцію громадянського суспіль-**

ства ОБСЄ 2022, яка відбулася 30 листопада 2022 року в Лодзі напередодні засідання Ради міністрів ОБСЄ.

На конференції ми презентували Декларацію під назвою «Зупинити агресію, покласти край безкарності, забезпечити справедливість і підзвітність, розпочати процес зміцнення ОБСЄ та підтвердити відданість Гельсінським принципам». Документ передали керівництву інституцій ОБСЄ, які потім могли зробити коментарі у відповідь.

Цього року ми співпрацювали з різними міжнародними правозахисними групами, серед них FIDH, PILPG, Global Accountability Network, Парламентарі за глобальні дії, Коаліція за Міжнародний кримінальний суд та інші.

Також ми працюємо такими з міжурядовими організаціями як Рада Європи, ПАРЕ, ОБСЄ та ООН.

Окремими подіями стали зустрічі Олександри Матвійчук, Олександри Романцової та Олександри Дрік в Раді Європи, ПАРЕ, Європейському парламенті, Парламентській асамблеї ОБСЄ, структурах ООН та посольствах держав-партнерів України.

ЦГС працює з понад 40 посольствами та постійними представництвами міжнародних структур в Україні, зокрема Міжнародним Комітетом Червоного Хреста, Представництвом ЄС в Україні, Моніторинговою місією ООН з прав людини та інші.

Також варто згадати окрему зустріч із Президентом Франції — Еммануелем Макроном.

27 жовтня на 41-му Конгресі Міжнародної федерації прав людини (FIDH) Олександр Матвійчук обраний віцепрезидентом Федерації. Тепер вона є членом Міжнародної ради FIDH на трирічний

термін. Міжнародна рада визначає основні цілі та політичні орієнтири FIDH відповідно до стратегії, визначеної Конгресом.

Під час щорічного засідання **ОБСЄ з людського виміру** (HDIM) представники ЦГС провели 5 подій та 16 адвокаційних зустрічей присвячених протидії Російській агресії, питанню звільнення українських заручників у РФ, взаємодії МКС з Україною тощо.

Результатом цієї роботи стало прийняття резолюції та рекомендацій, «дорожніх карт», спільних адвокаційних заяв, обмін досвідом та акції солідарності.

Всі інструменти, які надають міжнародні інституції, та можливості нетворкінгу з іноземними

громадськими організаціями, ЦГС використовує для розв'язання **конкретних питань** над якими ми працювали протягом останнього року, а саме:

- документування воєнних злочинів та сприяння міжнародній системі кримінального правосуддя
- просування законодавчих змін відповідно до принципів, найкращих практик та стандартів захисту прав людини та приведення українського законодавства у відповідність до норм міжнародного гуманітарного права

- моніторинг стану утримання політичних в'язнів та цивільних заручників для їх подальшого звільнення з території Криму та РФ, а також в місцях нелегального утримання на тимчасово непідконтрольній території України

3.6. Організаційний розвиток

У 2022 році інституційний розвиток організації мав кілька основних напрямків, які сприяли зростанню стабільності роботи організації.

Організація ухвалила новий Статут та удосконалила управлінську структуру. Ми оновили низку внутрішніх політик та процедур, важливих для сталої роботи та прозорості.

Також оновили сайт організації: там з'явилася зручна до користувачів пошукова система і платіжна сторінка, на якій можна фінансово підтримати діяльність ЦГС.

До команди доєдналися фахівці з проєктного менеджменту, PR та комунікацій, міжнародної адвокатури, експерти.

Впровадили систему психологічної підтримки персоналу з можливістю отримання індивідуальних консультацій.

В умовах нових викликів, з якими організація зіткнулась під час війни, була значно підсилена технічна база, що дозволяє тепер виконувати нашу роботу навіть за умов часткового блекауту.

Відбуваються регулярні навчання персоналу за напрямами зовнішніх та внутрішніх комунікацій, цифрової безпеки, проєктного менеджменту та управління, орієнтованого на результат, використання інструментів віддаленої комунікації. З початком повномасштабного вторгнення співробітники організації активно залучені у навчання з документування воєнних злочинів, основ міжнародного гуманітарного права тощо.

ДОСЯГНЕННЯ

1

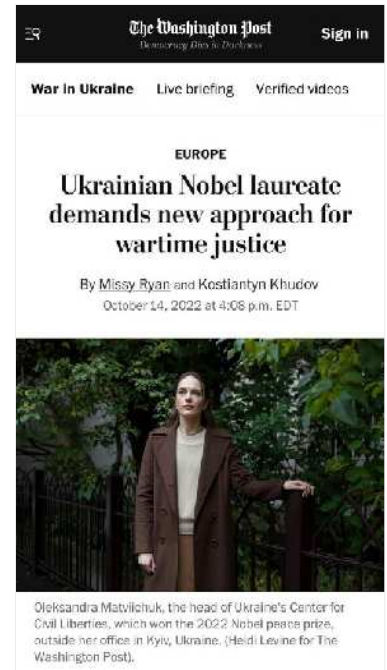
7 жовтня цього року стало відомо, що Нобелівський комітет присудив **Нобелівську Премію Миру 2022** трьом лауреатам – білоруському правозахиснику, що зараз є політичним в'язнем у Білорусі, Алесю Бяляцькому, українській правозахисній громадській організації «Центр громадянських свобод» та російській (забороненій в Росії) правозахисній організації «Меморіал». Вручення Нобелівської премії миру стало міжнародним визнанням діяльності Центру громадянських свобод, яка безупинно ведеться з 2007 року. Це перша Нобелівська премія в історії України, і зі сцени офіційної церемонії нагородження вперше звучала українська мова. Олександра Матвійчук, Голова організації, під час офіційної церемонії вручення Нобелівської премії миру 10 грудня 2022 року, наголосила, що премія присуджена не лише команді організації,

а й людям, які усі ці роки працювали разом з нами.

Завдяки таким світовим виданням як The Guardian, The Financial Times Weekend Magazine, The New York Post і The Washington Post про роботу «Центру громадянських свобод» почули у всьому світі. Численні

регіональні медіа країн Південної та Північної Америки, Європи, Азії, Африки написали про цю подію, завдяки чому про проблеми дотримання прав людини в Україні, воєнні злочини російської армії, необхідність притягнення до відповідальності за їх вчинення та глобальну загрозу для всього цивілізованого світу цієї війни дізнались мільйони читачів.

Статус лауреата Нобелівської премії миру дозволяє будувати справжні мости між країнами та людьми,

відкриває двері міжнародних установ та інституцій і надає можливість вільно спілкуватись з офіційними представниками країн — президентами, прем'єр міністрами, членами королівських родин, і доносити інформацію про реальний

стан речей з правами людини в Україні, адвокатувати на міжнародному рівні притягнення до відповідальності воєнних злочинців, просувати цінності прав людини та демократії в Україні та закордоном. Наші представниці провели вже більше 30 таких офіційних зустрічей, прочитали десятки лекцій на запрошення вищих навчальних закладів Європи та Сполучених Штатів, надали незчисленну кількість інтерв'ю та коментарів для медіа. І ця робота триватиме.

Отримання Нобелівської премії миру українською правозахисною організацією – це не лише міжнародне визнання, це величезний

крок у напрямку впровадження правозахисного порядку денного в Україні та залучення більшої кількості людей до лав правозахисного руху. Надзвичайно важливо, що це сталося під час війни, бо це є додаткова увага до цінностей прав людини і демократії і натхнення у побудові правової держави.

2

Цьогорічну Премію імені Андрія Сахарова «За свободу думки» вручили народу України в особі президента та громадянського суспільства. У номінації зокрема згадали голову Центру громадянських свобод Олександру Матвійчук.

3

ЦГС отримав нагороду Національного фонду підтримки демократії — **Democracy Award 2022**. Це престижна премія американського Національного фонду підтримки демократії (National Endowment for Democracy, NED), яку дають за вагомий внесок

у розвиток правозахисного руху в Україні та роботу під час широкомасштабної агресії РФ проти України.

Премію присуджують щорічно для того, щоб «вшанувати сміливу та творчу роботу окремих людей та організацій, що просувають права людини та демократію в усьому світі».

4

Олександра Матвійчук отримала премію **Defender of Democracy Award 2022** за її внесок у просування миру, зміцнення демократії та демократичних інституцій, верховенство права, права людини, недискримінацію та гендерну рівність. Ця організація об'єднує парламентів демократичного спрямування по всьому

світу. У 2019 році у Верховній Раді України ми провели Конгрес парламентарів.

5

Незважаючи на російське вторгнення, ЦГС провів традиційні масштабні правозахисні події «Волонтерську премію-2022», НеКонференцію та вручення Національної правозахисної премії за особистий внесок у захист прав людини. Вже втретє ці заходи проходять у гібридному форматі. Премією відзначили двох лауреатів — керівницю проєктів Центру прав людини ZMINA Людмилу Янкіну та адвоката Юрія Білоуса, який документує воєнні злочини РФ.

На дев'ятій церемонії нагородження Волонтерської премії Євромайдан SOS: відзначено понад 250 волонтерів та ініціатив.

Семиденний марафон сьомої національної Правозахисної НеКонференції містив 31 панельну дискусію, більше ніж 50 годин прямого ефіру. До заходу долучилися 50 партнерських організацій

та представників державних органів та 110 спікерів.

6

Олександра Матвійчук отримала відзнаку **Right Livelihood Award 2022** за «розбудову стійких демократичних інститутів в Україні та моделювання шляху до міжнародної відповідальності за воєнні злочини».

7

Олександра Матвійчук увійшла до списку **25 найвпливовіших жінок 2022 року** за версією впливового видання Financial Times.

8

Олександра Матвійчук була відзначена **Hillary Rodham Clinton Award**, який щорічно вручається Джорджтаунським інститутом жінок, миру та безпеки за виняткове лідерство у визнанні важливої ролі жінок у створенні більш мирного та безпечного світу. Українська правозахисниця отримала нагороду з рук видатної юристки, 67-ї державної секретарки Сполучених Штатів Америки Гіллари Клінтон.

КОМАНДА

**Олександра
Матвійчук**

Голова організації
oleksandra.matviichuk@ccl.org.ua

**Наталія
Ящук**

Координаторка
управління проектами
nataliia.yashchuk@ccl.org.ua

**Альона
Максименко**

Асистентка голови
організації
alona.maksymenko@ccl.org.ua

**Анна
Попова**

Менеджерка проекту
anna.popova@ccl.org.ua

**Олександра
Романцова**

Виконавча директорка
sasha.romantsova@ccl.org.ua

**Іванна
Мальчевська**

Менеджерка проектів
та волонтерської взаємодії
ivanna.malchevska@ccl.org.ua

**Євгенія
Кубах**

Координаторка
організаційного розвитку
та залучення ресурсів
evhenia.kubakh@ccl.org.ua

**Сергіна
Тарнавська**

Менеджерка проекту
sergina.tarnavska@ccl.org.ua

**Тетяна
Козачок**

Координаторка
фінансового управління
tatiana.kozachok@ccl.org.ua

**Роман
Неколяк**

Координатор
міжнародної взаємодії
roman.nekoliak@ccl.org.ua

**Любов
Гончарова**

Головна Бухгалтерка
lyubov.honcharova@ccl.org.ua

**Альона
Бульба**

Менеджерка
просвітницьких проектів
alena.bulba@ccl.org.ua

**ПАРТНЕРСЬКА
КОМАНДА**

**АННА
ТРУШОВА**

Комунікаційна
менеджерка
anna.trushova@ccl.org.ua

**АЛЬОНА
ДАНІЛОВА**

Комунікаційна
менеджерка
alona.danilova@ccl.org.ua

**ОЛЕКСАНДРА
ДРІК**

Координаторка
міжнародної адвокації
sasha.drik@ccl.org.ua

**СВЯТОСЛАВ
РУБАН**

Інформаційний
координатор
sviatoslav.ruban@ccl.org.ua

**БОРИС
ЗОЛОТЧЕНКО**

ІТ-підтримка
brungilda.golden@ccl.org.ua

**ЕКСПЕРТНА
РАДА**

**ВЯЧЕСЛАВ
ЛІХАЧОВ**

Постійний експерт
v.likhachev@ccl.org.ua

**ОЛЕГ
МАРТИНЕНКО**

Постійний експерт
o.martynenko@ccl.org.ua

**МИХАЙЛО
САВВА**

Постійний експерт
m.savva@ccl.org.ua

**ВОЛОДИМИР
ЯВОРСЬКИЙ**

Постійний експерт
v.yavorskyi@ccl.org.ua

**КОСТЯНТИН
ЗАДОЯ**

Постійний експерт
k.zadoia@ccl.org.ua

ПРАВЛІННЯ

**Лариса
Денисенко**

Членкиня Правління
denysenko.larysa@gmail.com

**Ігор
Козловський**

Член Правління
kozlovskyia@gmail.com

**Олена
Каюмова**

Членкиня Правління
kayumovaef@gmail.com

**Аліса
Малицька**

Членкиня Правління
alisamalickaya@gmail.com

**Андрій
Кириленко**

Член Правління
a.kirilenko1980@gmail.com

**Ольга
Сагайдак**

Членкиня Правління
olga.korners@gmail.com

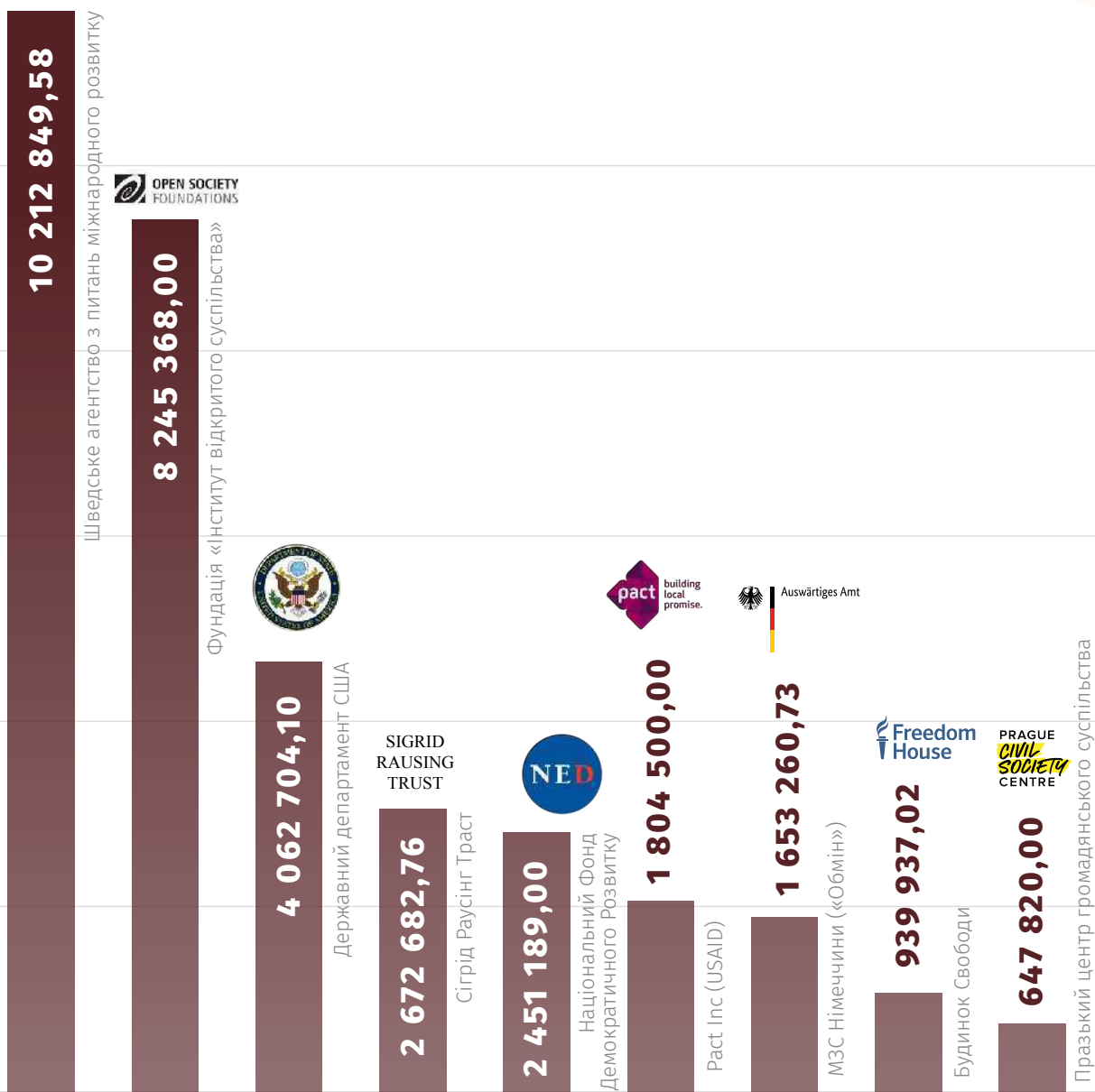
**Дмитро
Коваль**

Член Правління
dm.o.koval@gmail.com

Нобелівська премія миру

11 892 086,05

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ

У 2022 РОЦІ
ОТРИМАНО
ПІДТРИМКУ:

Усі суми зазначені у гривнях

550 119,68

Американська Асоціація Юристів

475 000,00

Громадська організація «Єднання»

450 000,00

МЗС Королівства Нідерландів

424 654,48

Балтійське товариство прав людини

324 656,00

Front Line Defenders

126 080,64

Програма розвитку ООН в Україні

85 320,00

Нідерландський Гельсінкський комітет

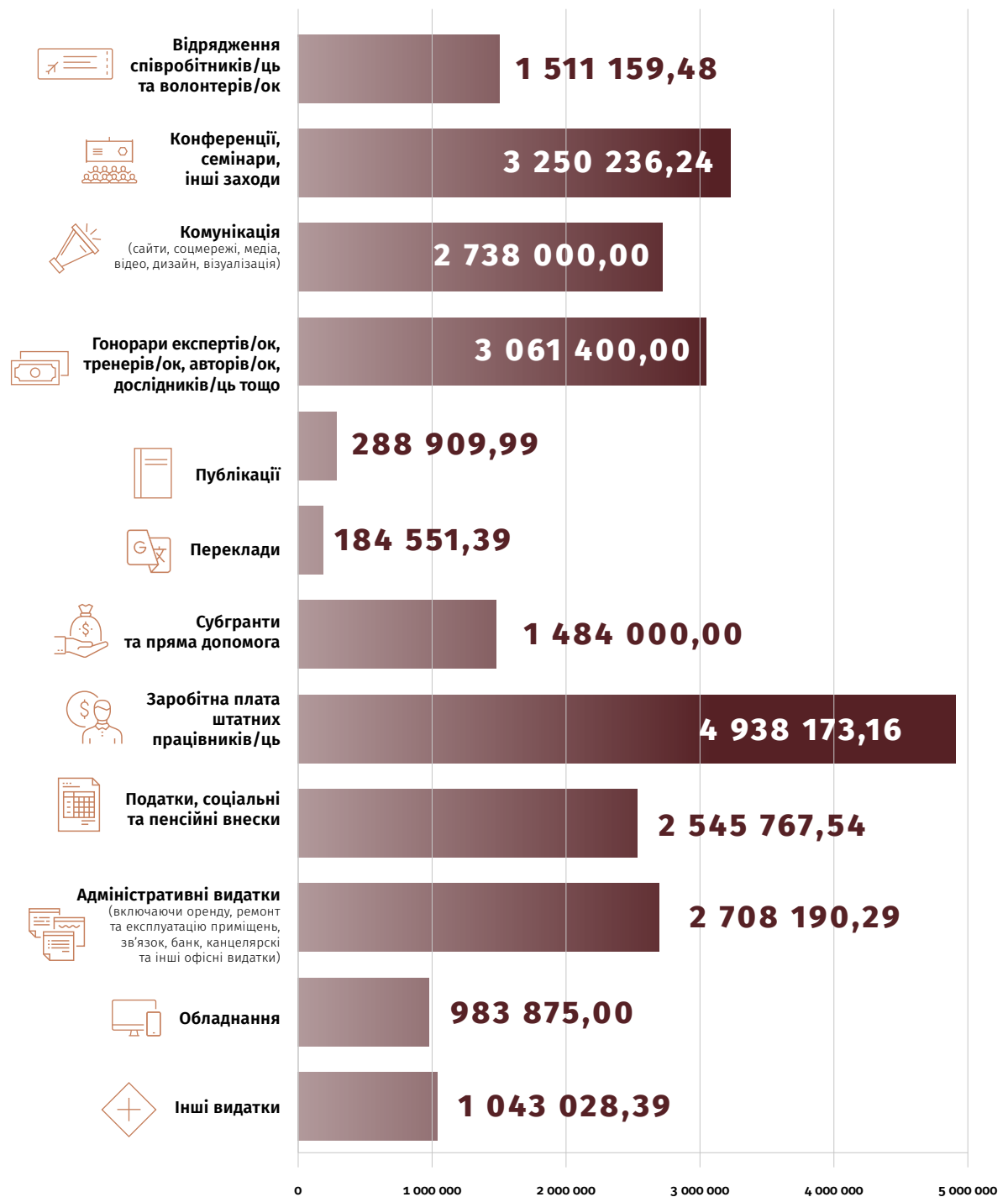
866 246,83

Інші пожертви на статутну діяльність

0 2 000 000 4 000 000 6 000 000 8 000 000 10 000 000 12 000 000

ВИДАТКИ (УСІ СУМИ ЗАЗНАЧЕНІ У ГРИВНЯХ)

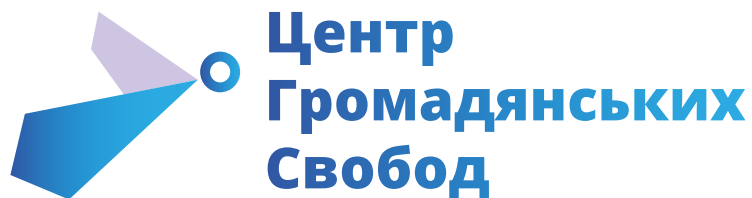

Всього доходів

47 884 474,87 ГРН

Всього витрат

24 737.291,48 ГРН

РІЧНИЙ ЗВІТ ЦЕНТРУ ГРОМАДЯНСЬКИХ СВОБОД 2022

АДРЕСА:

м. Київ, вул. Басейна 9г, оф. 28
Електронна пошта: ccl.org.ua@gmail.com

www.ccl.org.ua
fb.com/ccl.org.ua

Центр
Громадянських
Свобод